

DE SMID - DE KOSTER

Tien dagen voor Walther stierf, vertelde hij uren over zijn leven. Hij lag op z'n bed in de ruime living van zijn nieuwe huis. De doktoren hadden hem naar huis laten komen omdat er niets meer aan te doen viel. Aan het voeteinde van zijn bed zat zijn vrouw Riet, hun kleinkind Joost, van 3 maanden oud, de fles te geven. In de hoek wat verderop kraaide de oudste zoon van Sandra, Thijs, het uit van plezier. Een onvergetelijk tafereel: het nieuwe leven en het leven dat niet lang meer te gaan heeft, waren een levende werkelijkheid.

DE SMID

In 1927 had vader Jan Baijens de smidse van Jan de Werd gekocht. Er waren toen 16 paarden in beslag; 30 jaar later waren er 500 paarden in onderhoud. De klantenkring strekte zich uit van Oosteind tot midden Limburg en Utrecht. Als die verre klanten 's middags moesten wachten, schoven ze zo bij moeder Marie de voeten onder de tafel voor de warme maaltijd. Dit zat allemaal inbegrepen in de prijs van f 3.75 per paard.

De noeste Oosteindse dorpsmid werd als hoefbeslager twee keer kampioen van Nederland. De Koninklijke vereniging "Het Nederlandse Trekpaard" organiseerde die concoursen in de veehallen van Den Bosch. Vader Jan hield aan zijn vakmanschap ook een kast vol medailles over.

Walther nu was de Benjamin van de 4 "Baaikes". Hij groeide op in de geur van schroeiende hoeven, van knetterend smidsvuur, bij dreunende mokerslagen en veel Oosteindse aanloop. De Oosteinds mens kwam er om te buurten, te ouwehoeren en te roddelen. Er werd ook wat afgelachen. De Oosteindse schoolkinderen staken meestal nieuwsgierig hun kopjes door de grote dubbele deuropening. Het kwam nogal eens voor dat er een gevat werd en dan in de koelbak kopje onder werd geduwd.

Geen wonder dat Walther smid wilde worden.

Het was tegen vaders zin. Met zijn goede hersens zat er meer in dan een gewone dorpsmid. De gezelligheid in het vak trok Baijens jr. vooral aan. Op de avondvakschool en via wel 25 cursussen werd de hoefsmid ook constructiewerker, gas- en waterfitter, potten- en pannenreparateur, melk-machine-installateur en dierenverlosser. Zo was Piet van den Heykant, van de Heikant, de eerste boer aan wie hij een Westfalia-melkmachine verkocht. Voor alle klanten stond Walther dag en nacht klaar. Voor de 100% aankoops-prijs stond Walther voor 100% garant. Er klonk weemoed in Walthers stem toen hij opmerkte, dat er vroeger nog tijd was voor een flauwekulletje. Zo kon het gebeuren dat een nietsvermoedende Lowieke Loonen niet meer van zijn plek kon, omdat onze smid het ijzeren randje van Lowiekes schoen op een stuk plaatijzer had vastgelast.

Als Vic. van Gorp, onze molenaar, even aanwipt, wordt de oude tijd weer werkelijkheid.

De anekdotes over Walthers zwarte haren, zijn succes bij de Oosteindse meisjes, met Vics zus in de hoofdrol, zijn niet van de lucht. Op de motor, met Jantje Bossers achterop, bezocht Walther alle mooie films in de buurt.

Op diezelfde motor gaat hij zijn ster Riet van Riel uit Riel halen om er in 1963 mee te trouwen.

Als Vic vertrekt, ontstaat er een mooi moment "*Heb je de poorten van de hernel nog gezien?*" vraagt de molenaar. "*Ik ben er wel dichtbij geweest, maar ik heb Petrus niet gezien*", antwoordt de smid gevat. Het gesprek krijgt nu een andere wending.

In 1973 komt er abrupt een einde aan zijn smids bestaan. De man, die 85 kilo woog, en zo sterk was dat hij een dubbeltje dubbel kon knijpen, werd getroffen door een hartinfarct.

DE KOSTER

Na een tweede hartinfarct in '74, en de WAO in, belde den Baaij met schrik in zijn hart Pastoor de Bie op. Onze Baaij, die er zich van bewust was, dat hij meer vloekte dan bad, solliciteerde warempel naar het kosterschap. Het bleek geen misgreep. Met hetzelfde vuur als de Baaij vroeger het ijzer smeedde, stortte hij zich op zijn nieuwe werk. "Wel was dat hete een stuk makker geworden", constateerde hij knikkend. Walther deelt nu de communie uit aan dezelfde mensen, die hij vroeger de blaasbalg in handen duwde om het smidsvuur op te jagen. Hij blijft 100% service verlenen. Dag en nacht staat hij klaar voor de parochianen. Als ze missen bestellen beluistert hij hun wel en wee. Hij wordt de brug tussen pastoor en parochianen en er gebeurt veel meer. Zijn rozenkrans zal hij altijd op zak dragen. Hij gaat zich verdiepen in het geloof.

Zijn Bijbel, een erfenis van Pastoor de Bie, haalt hij uit zijn nachtkastje, om zijn liefde voor dat wat altijd bestaan heeft, te staven. Net zoals Walther node afscheid nam van het 300 jaar oude huis, waarin hij geboren en getogen was, zo kost het hem veel moeite dat in de kerk de communiebanken verplaatst werden, de gordijnen verdwenen en de liturgie zo vernieuwd werd. Veel wortels, herkenningpunten uit zijn kinderjaren, zag hij verdwijnen.

De laatste keer dat hij zijn Bijbel openslaat citeert hij uit Genesis "*God schiep de mens*". Er staat niet; "*God schiep de boer*", merkt hij lachend op. Hij relativeert de pijn en het voorbijge. Wel heeft het geloof een nieuwe dimensie aan zijn leven gegeven. Dankzij zijn vrouw en kinderen kon hij zo opgaan in zijn dienst voor de kerk. Elk weekend was hij bezet en werd dan steeds door hen geholpen. Dankzij Pastoor de Bie, zijn tweede vader noemt hij hem telkens, ging hij God ook beleven: "Er zijn toch zoveel mooie dingen te zien: alles om je heen, de merels, ieder bloemke, de paarden, respect voor alles wat er om je heen gebeurt, de schepping, de evolutie. Ik leef door in mijn kinderen en kleinkinderen (Walthers ogen schieten vol tranen). Ik ben klaar voor dat andere leven. Ik weet zeker dat dat andere leven er is. Toch zou ik wel willen genieten van een wandeling, met Thijs en Joost in mijn tuin en het mogen meemaken dat Jan op 5 november trouwt."

We houden elkaars hand lang vast als we afscheid nemen. Als ik door de garage naar mijn fiets ga, zie ik dat Walther er achterin een smederij heeft ingericht De smederij ligt er stil bij, de auto is weg.

Tien dagen later ben ik op zijn uitvaart. De kerk zit stampvol. Een van de vier mannen, die Walther naar zijn laatste rustplaats dragen, is Piet v.d. Heykant, van de Heikant. Het is de boer aan wie de smid zijn eerste Westfalia-melkmachine mocht verkopen.

Dit moet onze Baaij daarboven goed gedaan hebben.